

**Plan Gospodarki Odpadami
Gminy i Miasta Lubraniec na lata 2004 – 2011**

Lubraniec, maj 2004 r.

Spis treści:

1. Wstęp

- 1.1 Podstawa prawna opracowania
- 1.2 Cel, zakres i metoda opracowania

2. Ogólna charakterystyka gminy Lubraniec

- 2.1. Położenie geograficzne, sytuacja demograficzna i gospodarcza
- 2.2. Uwarunkowania przyrodnicze
- 2.3. System transportowy i infrastruktura techniczna
 - 2.3.1. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę
 - 2.3.2. Zaopatrzenie mieszkańców w ciepło
 - 2.3.3. Odprowadzanie ścieków i gospodarka odpadami
 - 2.3.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną
 - 2.3.5. Usługi telekomunikacyjne

3. Wskazania dla gminnego planu gospodarki odpadami określone w powiatowym planie gospodarki odpadami

4. Analiza stanu istniejącego w sektorze gospodarki odpadami

4.1. Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

- 4.1.1. Odpady komunalne
- 4.1.2. Strumienie odpadów komunalnych
- 4.1.3. Odpady z obiektów infrastruktury w strumieniu odpadów komunalnych
- 4.1.4. Odpady wielkogabarytowe w strumieniu odpadów komunalnych
- 4.1.5. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych
- 4.1.6. Odpady budowlane w strumieniu odpadów komunalnych
- 4.1.7. Odpady z ogrodów i parków
- 4.1.8. Bilans odpadów komunalnych
- 4.2. Odpady powstające w sektorze gospodarczym
- 4.3. Odpady niebezpieczne
 - 4.3.1 Odpady azbestowe
 - 4.3.2 Odpady medyczne i weterynaryjne

4.4. Osady ściekowe

4.5. Istniejący system zbierania odpadów

4.6. Charakterystyka składowiska odpadów komunalnych w Agnieszku

5. Prognoza zmian

5.1. Zmiana liczby ludności gminy

5.2. Prognozowana zmiana ilości i składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych

6. Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami

6.1. Założone cele do realizacji w sektorze komunalnym w latach 2004-2007

6.2. Założone cele do realizacji w sektorze komunalnym w latach 2008-2011

6.3. Założone cele do realizacji w sektorze gospodarczym i gospodarce odpadami niebezpiecznymi w latach 2004-2011

6.3.1. Sektor gospodarczy

6.3.2. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi

6.4. Proponowany system gospodarki odpadami

7. Zadania strategiczne, obejmujące okres 8 lat oraz harmonogram realizacji przedsięwzięć, obejmujący okres 4 lat

8. Możliwości finansowe zadań ujętych w planie

9. Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko oraz sposób ich uwzględniania w planie

10. Sposób monitoringu i oceny wdrażania planu

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Spis tabel:

1. Struktura strumienia odpadów komunalnych - tabela nr 1
2. Bilans strumieni odpadów komunalnych z gospodarstw domowych - tabela nr 2
3. Skład morfologiczny odpadów z infrastruktury - tabela nr 3
4. Skład morfologiczny odpadów wielkogabarytowych - tabela nr 4
5. Składniki odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych. - tabela nr 5
6. Skład odpadów budowlanych i poremontowych - tabela nr 6
7. Bilans odpadów komunalnych - tabela nr 7
8. Szacunkowa masa poszczególnych strumieni odpadów komunalnych. - tabela nr 8
9. Bilans masowy odpadów powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w 2002 roku (w Mg) - tabela nr 9
10. Prognozowany podział na strumienie jakościowe odpadów komunalnych gminy Lubraniec w roku 2007 - tabela nr 10
11. Prognozowany podział na strumienie jakościowe odpadów komunalnych gminy Lubraniec w roku 2011 - tabela nr 11
12. Przedsięwzięcia planowane do realizacji w gminie Lubraniec- tabela nr 12
13. Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami - tabela nr 13

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna opracowania

Plan gospodarki odpadami dla gminy i miasta Lubraniec powstał jako realizacja ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. Nr 62, poz. 628 z późn. zm.), która w rozdziale 3 art. 14-16 wprowadza obowiązek opracowania planu gospodarki odpadami na szczeblu krajowym, wojewódzkim i gminnym.

Niniejszy plan gospodarki odpadami uwzględnia zapisy zawarte w aktualnie obowiązujących aktach prawnych z zakresu gospodarki odpadami. Dokumentem nadrzędnym wobec planu gospodarki odpadami dla gminy i miasta Lubraniec jest Plan gospodarki odpadami powiatu włocławskiego na lata 2004-2011.

Gminny plan gospodarki odpadami opracowano na cztery lata tj. 2004-2007 przewidując działania w perspektywie dalszych czterech lat tj. 2008-2011.

Gminny plan gospodarki odpadami podlega aktualizacji nie rzadziej niż co cztery lata.

Burmistrz gminy i miasta składa co dwa lata radzie gminy sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami.

1.2. Cel, zakres i metoda opracowania

Celem opracowania jest wskazanie efektywnych rozwiązań problemów związanych z gospodarką odpadami w gminie Lubraniec. Zawarte w nim informacje o aktualnym stanie gospodarki odpadami, prognozowanych zmianach w zakresie gospodarki odpadami, w tym wynikających ze zmian demograficznych i gospodarczych oraz projektowany system gospodarki odpadami przyczynią się do właściwego, zgodnego z obowiązującymi przepisami prawa zagospodarowania powstających odpadów.

Wykonanie planu gospodarki odpadami dla gminy i miasta Lubraniec Burmistrz Gminy i Miasta Lubraniec powierzył pracownikowi Urzędu Gminy i Miasta w Lubrańcu - inspektorowi ds. ochrony środowiska i leśnictwa, przyjmując jednocześnie nadzór nad przygotowaniem tego dokumentu.

Podczas opracowywania dokumentu, korzystano z różnych dokumentów i materiałów, traktujących o gospodarce odpadami na terenie gminy i miasta Lubraniec oraz brano pod uwagę oczekiwania społeczne w tym zakresie.

Minister właściwy do spraw środowiska, w celu ujednoczenia i zapewnienia spójności planów gospodarki odpadami w drodze rozporządzenia określił szczegółowy zakres, sposób i formę sporządzania planów gospodarki odpadami (Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami Dz.U. Nr 66 poz. 620).

Zgodnie z tymi wytycznymi niniejszy plan gospodarki odpadami określa:

- aktualny stan gospodarki odpadami,
- prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych,
- działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami,
- projektowany system gospodarki odpadami, a w szczególności gospodarki odpadami komunalnymi i opakowaniowymi, uwzględniający ich zbierania, transport, odzysk i unieszkodliwianie, ze wskazaniem miejsca unieszkodliwiania odpadów,
- rodzaj i harmonogram realizacji przedsięwzięć oraz instytucje odpowiedzialne za ich realizację,
- sposoby finansowania, w tym instrumenty finansowe służące realizacji zamierzonych celów, z uwzględnieniem harmonogramu uruchamiania środków finansowych i ich źródeł,
- system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Zgodnie z art. 15.7 ustawy o odpadach gminny plan gospodarki odpadami obejmuje wszystkie rodzaje odpadów powstających oraz przywożonych na teren gminy Lubraniec, a w szczególności odpady komunalne z uwzględnieniem odpadów ulegających biodegradacji, odpady opakowaniowe, odpady budowlane,

wraki samochodowe, opony oraz odpady niebezpieczne, w tym odpady medyczne i weterynaryjne, oleje odpadowe, baterie i akumulatory.

2. Ogólna charakterystyka gminy Lubraniec

2.1. Położenie geograficzne, sytuacja demograficzna i gospodarcza

Gmina Lubraniec leży w południowej części Województwa Kujawsko-Pomorskiego, w Powiecie Włocławskim. Gmina graniczy od strony zachodniej z gminami Osiecin i Topólka z powiatu radziejowskiego oraz z następującymi jednostkami samorządowymi powiatu włocławskiego: Brześć Kujawski, Włocławek, Choceń, Boniewo i Izbica Kujawska.

Siedzibą władz samorządowych gminy jest miasto Lubraniec, oddalone od Włocławka o 22 km. W 1999 roku teren dawnego województwa włocławskiego podzielony został na pięć powiatów ziemskich. Utworzony powiat ziemski włocławski obejmuje 13 gmin. Gmina Lubraniec jest jedną z 5-ciu gmin w powiecie o statusie miejsko-wiejskim.

W strukturze województwa kujawsko-pomorskiego gmina Lubraniec o ogólnej powierzchni 148 km² należy do większych gmin województwa. Tak również plasuje się pod względem liczby ludności, która wynosi 10 675 osób.

W powiecie włocławskim gmina zajmuje drugie miejsce pod względem powierzchni i liczby ludności.

Gmina podzielona jest administracyjnie na 32 sołectwa obejmujące 50 miejscowości i miasto Lubraniec. Średnia liczba mieszkańców w sołectwach wynosi 230 osób. Najliczniej zasiedlone są sołectwa: Kazanie, Kłobia, Redecz Kalny, Redecz Wielki, Dąbie Kujawskie.

Obszar gminy i miasta Lubraniec położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Pojezierze Kujawskie.

Liczba mieszkańców gminy i miasta Lubraniec na koniec grudnia 2003 roku wynosiła 10 675 osób. W tym kobiet 5430 i mężczyzn 5245, z czego na tereny wiejskie przypada 6969 osób i 3706 osób na teren miasta Lubraniec. Struktura

wieku, będąca jednym z ważnych czynników decydujących o poziomie i jakości życia mieszkańców w gminie Lubraniec jest dobra, co świadczy o dużym potencjale zawodowym społeczeństwa. Ludność w wieku produkcyjnym stanowi 58,19 % ogółu mieszkańców, w tym mężczyźni stanowią 67,6 %. W wieku poprodukcyjnym jest 16,39 % mieszkańców, w wieku przedprodukcyjnym 24,87 % ogółu zamieszkujących w gminie. Sytuacja demograficzna w gminie jest stabilna i w prognozie na lata następne nie będzie stwarzać zagrożeń społecznych.

Niepokojącym zjawiskiem w gminie jest rosnące bezrobocie oraz niski poziom wykształcenia mieszkańców, co może stanowić barierę rozwoju dla grupy czynnej zawodowo i w rezultacie uniemożliwić odpowiednie wykorzystanie zasobów ludzkich, zamieszkałych na terenie gminy.

Wyższe wykształcenie w gminie ma zaledwie 373 osoby, co stanowi 3,49 % liczby ludności, a średnie wykształcenie 1877 osoby, co stanowi 17,58 % liczby ludności. Ludność zamieszkała na obszarach wiejskich i zatrudniona w rolnictwie to najczęściej osoby z wykształceniem zawodowym i podstawowym.

Gmina Lubraniec jest gminą typową rolniczą. W sposobie władania ziemią dominuje własność prywatna, która stanowi 85,3 % ogólnej powierzchni użytków rolnych. Na terenie gminy Lubraniec znajduje się 1326 gospodarstw rolnych o średniej wielkości 10 ha (z tego 457 gospodarstw o powierzchni do 5 ha oraz 265 gospodarstw o powierzchni ponad 15 ha). W strukturze zasiewów dominuje zboże (50%) oraz buraki cukrowe i rzepak (23%).

Na terenie gminy i miasta Lubraniec funkcjonuje 456 podmiotów gospodarczych. Dominują handel - 51,2% i usługi - 44,1%. Produkcja stanowi zaledwie 4,6 %. Największe z nich to: Spółdzielni Handlowo-Usługowa „LUBRAPOL”, oddział Kujawskiej Spółdzielni Mleczarskiej, pięć piekarni, trzy apteki, cztery stacje paliw, młyn zbożowy.

Ponadto na terenie gminy i miasta działają: Bank Spółdzielczy, Urząd Pocztowy, filia Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Zarzeczewie, filia Powiatowego Urzędu Pracy we Włocławku, filia PKO, Lecznica dla zwierząt.

2.2 Uwarunkowania przyrodnicze

Obszar gminy i miasta Lubraniec położony jest w obrębie makroregionu Pojezierze Wielkopolskie i mezoregionu Pojezierze Kujawskie. Ukształtowanie terenu jest monotonne. Najbardziej urozmaicający element stanowi dolina rzeki Zgłowiączki i Lubieniec. Wzdłuż doliny Zgłowiączki występują terasy kemowe, które zbudowane są z piasków leżących na zboczach ukształtowanych w glinach zwałowych. Ich wysokość dochodzi do kilku metrów. Terasy kemowe znajdują się też w dolnym odcinku rzeki Lubieniec, gdzie tworzą stoki o wysokości 6 do 7 m.

Największą powierzchnię zajmuje wysoczyzna morenowa płaska wnosząca się do wysokości 90 – 100 m n.p.m. Wysoczyzna urozmaicona jest pagórkami zwydmionych piasków, a na niewielkich obszarach lekko falista. Wysoczyznę budują gliny zwałowe fazy poznańskiej zlodowacenia północnopolskiego.

Formy pochodzenia wodnolodowcowego tworzą rynny wykorzystywane przez rzeki Zgłowiączkę i Sarnówkę. Równina wodnolodowcowa występuje w zachodniej części gminy, w rejonie Agnieszkowa, Annowa i Bodzanowa. Do form pochodzenia rzecznoego należą dna dolin rzek oraz ich terasy zalewowe.

Najwartościowszy układ ekologiczny i najbardziej interesujące krajobrazowo są tereny położone w dolinie rzeki Zgłowiączki i Chodeczki. Zachowały się tu lasy (łęgowe, olsy), łąki, zabagnienia, szuwały oraz zboczowe zbiorowiska murawowe i zaroślowe o charakterze naturalnym i półnaturalnym. Duże zróżnicowanie zbiorowisk roślinnych, bogactwo i osobliwości florystyczne oraz piękno krajobrazu wyróżniają obszar doliny rzeki Zgłowiączki w skali regionu.

Na terenie gminy brak jest obszarów wielko przestrzennych prawnie chronionych, a występują jedynie jednostkowe obiekty chronione na podstawie przepisów

szczególnych. Należy do nich zaliczyć pomniki przyrody, zabytkowe zespoły parkowo-dworskie oraz lasy ochronne.

2.3 System transportowy i infrastruktura techniczna

Układ funkcjonalny komunikacji kołowej gminy Lubraniec obejmuje drogę wojewódzką, drogi powiatowe i gminne. Łączna długość dróg wynosi 229,5 km, w tym droga wojewódzka 15,3 km, drogi powiatowe – 61,1 km, drogi gminne 153,1 km. Droga wojewódzka posiada nawierzchnię twardą bitumiczną. Na ogólną długość 61,1 km dróg powiatowych: 58,2 km – nawierzchnia twarda bitumiczna, ulice – 2,9 km. Wśród dróg gminnych przeważają drogi z nawierzchnią gruntową – 67,6 km. Pozostałe drogi to: drogi o nawierzchni tłuczniowej – 46 km, bitumicznej – 20,5 km, żuźlowej – 15 km, betonowej – 2,0 km, kostka – 1,9 km. Fragmenty niektórych dróg przebiegających przez miasto i obszary wsi posiadają częściowo bądź w pełni urządzone chodniki.

Podstawą układu drogowego jest droga wojewódzka nr 270 Brześć Kujawski - Koło, która przebiega przez miasto Lubraniec. Z uwagi na dużą uciążliwość dla mieszkańców układ ten wymaga przebudowy, w postaci obwodnicy. Zaplecze techniczne motoryzacji stanowią trzy stacje benzynowe, stacja obsługi samochodów, które zaspokajają lokalne potrzeby mieszkańców oraz parkingi, które występują w ilości niewystarczającej.

Podstawowym środkiem komunikacji zbiorowej jest Państwowa Komunikacja Samochodowa. Linie autobusowe zbiegają się w Lubrańcu, gdzie znajduje się dworzec autobusowy z poczekalnią i stanowiskami dla autobusów. W poszczególnych miejscowościach gminy zlokalizowane są przystanki z wiatami przystankowymi stanowiącymi własność gminy Lubraniec. Z dworca oraz przystanków korzysta również prywatna linia autobusowa, która jest uzupełnieniem PKS. Plac manewrowy dla autobusów wymaga przebudowy z uwagi na brak parkingu przydworcowego.

Przez teren gminy przebiega także linia kolei wąskotorowej Dobrze – Osiećciny – Jerzmanowo, łącząca wsie Dąbie – Kłobia. Na trasie linii zlokalizowane są

przystanki towarowe oraz miejsca wyposażone w dodatkowy tor, służący do odstawiania wagonów (bocznice). Obecnie linia wykorzystywana jest sporadycznie i tylko do celów turystycznych.

Charakterystykę zagospodarowania gminy Lubraniec w zakresie infrastruktury technicznej można rozpatrywać w następujących branżach:

2.3.1. Zaopatrzenie mieszkańców w wodę

Gmina Lubraniec zaopatrywana jest w wodę z trzech ujęć wody zlokalizowanych w Lubrańcu, Kazaniu i Żydowie.

Na terenie gminy wykonane jest 225 km sieci wodociągowej oraz 58 km przyłączy zagrodowych, które umożliwiają odbiór wody 1376 posesjom na wsi oraz 675 w m. Lubraniec. Pozostało do zwodociągowania jeszcze kilka miejscowości o łącznej długości sieci ok. 15 km. Obecny stan wyposażenia gminy w sieć wodociągową można uznać za dobry, jedynie w samym m. Lubraniec sieć wymaga modernizacji ze względu na zły stan techniczny. Ponadto na ujęciu w Żydowie brakuje agregatu prądotwórczego zapewniającego dostawę energii elektrycznej do ujęcia. Wzrastające koszty eksploatacji ujęć jak również zapewnienie stałej dostawy wody do odbiorców zmuszają gminę do połączenia magistralą wodociągową wszystkich ujęć i spięcie ich w jedną całość.

2.3.2. Zaopatrzenie mieszkańców w ciepło

Zaopatrzenie gminy w ciepło oparte jest przede wszystkim na indywidualnych źródłach ciepła, kotłowniach komunalnych i zakładowych. Są to w przeważającej większości kotłownie opalane węglem. Gazem ziemnym opalane są zasoby Włocławskiej Spółdzielni Mieszkaniowej, Szkoła podstawowa w Lubrańcu, a także około 9 % domków jednorodzinnych korzysta z kotłowni gazowych. Również budynki szkół opalane są olejem opałowym poza szkołą w Sarnowie.

Ze względu na uciążliwość dla środowiska kotłowni węglowych istnieje potrzeba modernizacji i rozbudowy urządzeń grzewczych poprzez zmianę paliw.

2.3.3. Odprowadzanie ścieków i gospodarka odpadami

Obecnie na terenie gminy są cztery miejscowości wyposażone w zbiorową kanalizację sanitarną tj; Lubraniec , Kazanie, Redecz Kalny, Żydowo i Dąbie Kujawskie. Miejscowości Kazanie, Redecz Kalny i Żydowo posiadają kanalizację zbiorczą wyłącznie na terenach po byłych PGR, natomiast Lubraniec skanalizowany jest w 75%. Pozostała część terenu gminy obsługiwana jest metodą wywozu nieczystości wozami asenizacyjnymi.

Na obszarach wiejskich tylko nieliczne gospodarstwa mają zagrodowe oczyszczalnie ścieków. W miejscowości Żydowo działa oczyszczalnia ścieków po modernizacji o przepustowości 35m³/d, natomiast Redecz Kalny i Kazanie został przyłączony do zmodernizowanej oczyszczalni ścieków w Lubrańcu z punktem zlewnym. W Dąbiu Kujawskim działa również oczyszczalnia ścieków wymagająca modernizacji.

Komunalne wysypisko odpadów zlokalizowane jest w Agnieszkwie, jego pojemność wykorzystywana jest obecnie w 62% powierzchni składowiska.

2.3.4. Zaopatrzenie w energię elektryczną

Gmina Lubraniec zasilana jest w energię elektryczną ze stacji GPZ zlokalizowanej w Lubrańcu. Zainstalowana moc powinna zabezpieczyć potrzeby mieszkańców w najbliższych latach. Jednakże w dłuższej perspektywie czasu niezbędne będzie wykonanie drugostronnego zasilania.

W latach ubiegłych przeprowadzono modernizację oświetlenia ulicznego instalując oprawy energooszczędne, które pozwoliły na znaczne oszczędności z tytułu ponoszonych opłat.

2.3.5. Usługi telekomunikacyjne

W ostatnich latach na terenie gminy Lubraniec dokonano modernizacji oraz budowy nowych sieci telekomunikacyjnych, wymieniono centralę analogową na cyfrową. Podniosło to w znacznej mierze standard usług oferowanych przez TP S.A. oraz zwiększyła się liczba abonentów.

3. Wskazania dla gminnego planu gospodarki odpadami, określone w powiatowym planie gospodarki odpadami

W Planie Gospodarki Odpadami Powiatu Włocławskiego na lata 2004 –2011 zostały zawarte następujące tematy, które należy uwzględnić w gminnych planach gospodarki odpadami:

- konieczność sukcesywnego wprowadzenia systemów selektywnej zbiórki odpadów,
- plan działań w zakresie limitów odzysku, recyklingu i ilości poszczególnych grup odpadów dopuszczonych do składowania,
- zmiany ilości i składu odpadów, w tym wynikających ze zmian demograficznych i rozwoju gospodarczego,
- dostosowanie istniejących instalacji w zakresie gospodarowania odpadami do wymogów prawa,
- opracowanie systemu wysortowania lub przechwycenia odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych,
- rozwiązanie problemu dzikich wysypisk odpadów i padłych zwierząt,
- zasady wymiany pokryć dachowych zawierających azbest,
- prowadzenie akcji edukacyjnej w zakresie właściwej gospodarki odpadami komunalnymi,
- przyjęcie ustalone dla powiatu włocławskiego, na podstawie WPGO, limity w gospodarce odpadami komunalnymi,
- wykorzystać zawarte w PPGO informacje o aktualnym i prognozowanym stanie gospodarki odpadami na terenie powiatu włocławskiego.

4. Analiza stanu istniejącego w sektorze gospodarki odpadami

4.1. Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

4.1.1. Odpady komunalne

Zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. Nr 62 poz. 628 z późniejszymi zmianami) odpady komunalne definiuje się jako:

„odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych”.

Głównym źródłem powstawania odpadów komunalnych związanych z działalnością bytową człowieka są przede wszystkim gospodarstwa domowe oraz obiekty użyteczności publicznej (infrastruktury).

W gospodarstwach domowych i obiektach infrastruktury powstają typowe rodzaje odpadów (odpady domowe i podobne do domowych) takie jak:

- odpady organiczne (pochodzenia roślinnego, zwierzęcego i inne),
- papier i tektura,
- tworzywa sztuczne,
- materiały tekstylne,
- szkło,
- metale,
- odpady mineralne.

Ponadto, w skład strumienia odpadów komunalnych wchodzi również odpady wielkogabarytowe, odpady z pielęgnacji terenów zielonych, odpady z oczyszczania ulic i placów. Z sektora komunalnego pochodzi również część odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych.

W gminie Lubraniec w 2003 roku w gospodarstwach domowych wytworzono 1068 Mg odpadów komunalnych.

(Przyjęto średni wskaźnik rocznej ilości odpadów wytwarzanych przez jednego mieszkańca w ilości 100 kg, zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego (PGOWKP) i Planem Gospodarki Odpadami Powiatu Włocławskiego (PGOPW).

4.1.2. Strumienie odpadów komunalnych

Dla wymienionych w pkt. 4.1.1 strumieni odpadów komunalnych ustalone wskaźniki charakterystyki ilościowej i jakościowej zawarto w tabeli poniżej:

Tabela nr 1. Struktura strumienia odpadów komunalnych

Lp.	Strumień odpadów komunalnych	Tereny wiejskie %
1.	Odpady ulegające biodegradacji	11,7
2.	Papier i tektura	11,8
3.	Opakowania wielomateriałowe	0,8
4.	Tworzywa sztuczne	12,5
5.	Tekstyliia	2,0
6.	Szkło	8,9
7.	Metale	2,9
8.	Odpady mineralne	5,9
9.	Drobna frakcja popiołowa	18,0
10.	Odpady wielkogabarytowe	6,7
11.	Odpady budowlane	17,9
12.	Odpady niebezpieczne	0,9
	R a z e m:	100

W oparciu o powyższe wskaźniki dokonano bilansu wytwarzanych strumieni odpadów komunalnych w gospodarstwach domowych na terenie gminy Lubraniec. Obliczenia przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela nr 2. Bilans strumieni odpadów komunalnych z gospodarstw domowych

Lp.	Strumień odpadów komunalnych	Bilans strumieni odpadów z gospodarstw domowych	
		%	Mg/rok
1.	Odpady ulegające biodegradacji	11,7	125
2.	Papier i tektura	11,8	126
3.	Opakowania wielomateriałowe	0,8	9
4.	Tworzywa sztuczne	12,5	133
5.	Tekstyliia	2,0	22

6.	Szkło	8,9	95
7.	Metale	2,9	32
8.	Odpady mineralne	5,9	63
9.	Drobna frakcja popiołowa	18,0	192
10.	Odpady wielkogabarytowe	6,7	71
11.	Odpady budowlane	17,9	190
12.	Odpady niebezpieczne	0,9	10
	R a z e m:	100	1068

4.1.3. Odpady z obiektów infrastruktury w strumieniu odpadów komunalnych

Obiekty infrastruktury są to obiekty handlowe, usługowe, szkolnictwo, obiekty turystyczne, obiekty działalności gospodarczej i wytwórczej.

Do oszacowania ilości powstających tego typu odpadów przyjęto za Planem Krajowym Gospodarki Odpadami wskaźniki nagromadzenia tych odpadów na poziomie 45 kg/mieszkańca/rok. Oszacowana ilość wytworzonych odpadów w 2003 roku kształtuje się na poziomie 480 Mg.

Tabela nr 3 Skład morfologiczny odpadów z infrastruktury

Lp.	Strumień odpadu	Mg/rok	%
1.	Odpady organiczne pochodzenia roślinnego	48	10
2.	Papier i tektura	144	30
3.	Tworzywa sztuczne	144	30
4.	Materiały tekstylne	14	3
5.	Szkło	48	10
5.	Metale	24	5
6.	Odpady mineralne	24	5
7.	Frakcja drobna (<10 mm)	34	7
	Razem:	480	100

4.1.4. Odpady wielkogabarytowe w strumieniu odpadów komunalnych

Odpady wielkogabarytowe to odpady z gospodarstw domowych, które ze względu na duże rozmiary (nie mieszczą się w standardowych pojemnikach) wymagają odrębnego traktowania.

Wielkość wytworzonego strumienia odpadów wielkogabarytowych na terenie gminy Lubraniec w 2003 roku obliczono na 179 Mg.

Powstające ilości odpadów wielkogabarytowych oszacowano, biorąc pod uwagę wskaźniki zawarte w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami. Średnio w Polsce mieszkaniec miasta wytwarza około 20 kg w ciągu roku tego typu odpadów, a mieszkaniec wsi około 15 kg.

Skład odpadów wielkogabarytowych przedstawia poniższa tabela.

Tabela nr 4 Skład morfologiczny odpadów wielkogabarytowych

Strumień odpadu	Mg/rok	%
Drewno	107	60
Metale	54	30
Inne (balastowe, materace, plastik itp.)	18	10
Razem	179	100

4.1.5. Odpady niebezpieczne w strumieniu odpadów komunalnych

Do odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych należą: aerozole, akumulatory, baterie, farby i lakiery, farmaceutyki, rozpuszczalniki, świetlówki, zużyte oleje oraz inne substancje chemiczne takie jak np. kwasy i zasady, pestycydy, chemiczne produkty laboratoryjne.

Na terenie gminy Lubraniec nie funkcjonuje zorganizowana zbiórka odpadów niebezpiecznych, występujących w strumieniu odpadów komunalnych.

Do wyliczenia ilości wytwarzanych odpadów niebezpiecznych przyjęto, na podstawie Krajowego Planu Gospodarki Odpadami, średni wskaźnik powstawania tych odpadów na poziomie 2 kg/mieszkańca/rok/.

Udział poszczególnych składników odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 5 Składniki odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.

Strumień odpadu	Mg/rok	%
Aerozole	0,8	4
Akumulatory	5,5	26
Baterie	1,3	6
Farby i lakiery	5,5	25
Farmaceutyki	1,3	6
Rozpuszczalniki	3,8	18
Świetlówki	0,2	1
Zużyte oleje	0,4	2
Inne (w tym inne substancje chemiczne np. kwasy i zasady , pestycydy, chemiczne produkty laboratoryjne)	2,2	12
Razem:	21	100

Oszacowano, że na terenie gminy Lubraniec w 2003 roku powstało około 21 Mg odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych.

4.1.6. Odpady budowlane w strumieniu odpadów komunalnych

Pod pojęciem „odpady budowlane” należy rozumieć odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych, wchodzące w strumień odpadów komunalnych.

Za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami przyjęto, że mieszkaniec średnio wytwarza 40 kg odpadów budowlanych i poremontowych na rok.

Oszacowana ilość odpadów budowlanych w 2003 roku wynosi około 427 Mg.

Ilości poszczególnych strumieni odpadów wchodzących w skład odpadów budowlanych i poremontowych przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela nr 6 Skład odpadów budowlanych i remontowych

Strumień odpadu	Mg/rok	%
Cegła	171	40
Beton	85	20
Tworzywa sztuczne	4	1
Bitumiczna nawierzchnia dróg	34	8
Drewno	30	7
Metale	21	5
Piasek	60	14
Inne	22	5
Razem:	427	100

4.1.7. Odpady z ogrodów i parków

Zgodnie z wskaźnikami charakterystyki ilościowej odpadów komunalnych zawartymi w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami, odpadów z ogrodów i parków na terenach wiejskich powstaje w skali roku 5 kg/mieszkańca.

Wobec powyższego, na terenie gminy Lubraniec wytwarzanych jest około 53 Mg/rok odpadów z ogrodów i parków.

4.1.8. Bilans odpadów komunalnych

Bilans odpadów komunalnych wytwarzanych na terenie gminy Lubraniec wykonano przyjmując założenia zawarte w Krajowym Planie Gospodarki Odpadami.

Potencjalną ilość wytwarzanych odpadów komunalnych przedstawiono w tabeli poniżej:

Tabela nr 7 Bilans odpadów komunalnych

Lp.	Źródło powstawania odpadów	Wskaźnik nagromadzenia (kg/M/rok)	Ilość odpadów (Mg/rok)
1.	Odpady z gospodarstw domowych	100	1068
2.	Odpady z obiektów infrastruktury	45	480
3.	Odpady wielkogabarytowe	15	179
4.	Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych	40	427
5.	Odpady z ogrodów i parków	5	53
6.	Odpady niebezpieczne wytwarzane w grupie odpadów komunalnych	2	21
	Razem	207	2228

Wytworzone odpady komunalne podzielono dodatkowo za Krajowym Planem Gospodarki Odpadami na dwadzieścia strumieni odpadów.

Tabela poniżej przedstawia szacunkową masę poszczególnych strumieni odpadów wytworzonych w gminie Lubraniec.

Tabela nr 8. Szacunkowa masa poszczególnych strumieni odpadów komunalnych.

Lp.	Strumień odpadu	Mg/rok	%
1.	Odpady organiczne roślinne	185	8,3
2.	Odpady organiczne zwierzęce	11	0,5
3.	Odpady organiczne inne	20	0,9
4.	Odpady zielone	38	1,7
5.	Papier i tektura (nieopakowaniowe)	102	4,6
6.	Opakowania z papieru i tektury	151	6,8

7.	Opakowania wielomateriałowe	18	0,8
8.	Tworzywa sztuczne (nieopakowaniowe)	205	9,2
9.	Opakowania z tworzyw sztucznych	65	2,9
10.	Tekstylia	40	1,8
11.	Szkło (nieopakowaniowe)	9	0,4
12.	Opakowania ze szkła	185	8,3
13.	Metale	43	1,9
14.	Opakowania z blachy stalowej	13	0,6
15.	Opakowania z aluminium	4	0,2
16.	Odpady mineralne	129	5,8
17.	Drobna frakcja popiołowa	397	17,8
18.	Odpady wielkogabarytowe	161	7,2
19.	Odpady budowlane	431	19,3
20.	Odpady niebezpieczne	22	1
	Razem	2228	100

4.2. Odpady powstające w sektorze gospodarczym

Odpady powstające w sektorze gospodarczym pochodzą z poszczególnych branż przemysłowych, rolnictwa, rzemiosła i niektórych usług tzw. odpady technologiczne oraz odpady komunalne, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych. Odpady te generalnie są zagospodarowywane w miejscu ich powstawania lub deponowane na składowisku odpadów komunalnych w miejscowości Agnieszkowo.

Tabela poniżej przedstawia bilans masowy odpadów, powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w 2002 roku (wg danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska)

Tabela nr 9 Bilans masowy odpadów powstających w wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w 2002 roku (w Mg)

Gmina	wytworzone	magazynowane	odzysk	unieszkodliwione	
				poza składowaniem	poprzez składowanie
Lubraniec	20,0	19,0	-	-	1,0

4.3. Odpady niebezpieczne

Źródłem powstawania odpadów niebezpiecznych jest działalność, prowadzona przez podmioty gospodarcze zlokalizowane na terenie gminy Lubraniec, rolnictwo a także część strumienia odpadów komunalnych. Oznacza to, że znacząca część źródeł tych odpadów ma charakter rozproszony, co stwarza określone trudności przy sporządzaniu bilansu poszczególnych strumieni odpadów.

Spośród 456 podmiotów gospodarczych działających na terenie gminy Lubraniec 5 posiada decyzję na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych. Są to:

1. Lecznica dla zwierząt Edward Rakszewski Lubraniec
2. Market Biedronka Lubraniec
3. Telekomunikacja Polska S.A. Zakład w Lubrańcu
4. PPHU „Petroman” Lubraniec Parcele
5. Zakład Usług Komunalnych w Lubrańcu

4.3.1. Odpady azbestowe

Szkodliwość azbestu jest podnoszona w wielu aktach prawnych. Azbest został zaliczony do substancji rakotwórczych oraz szczególnie niebezpiecznych (na równi z PCB). Trwałość wyrobów azbestowo-cementowych jest znaczna i szacowana na około 30 do 60 lat. Ta trwałość przez wielu specjalistów porównywana z trwałością betonu, może być, w zależności od warunków eksploatacji ograniczona. Główne czynniki, jakie wpływają na zmniejszenie trwałości wyrobów azbestowo-cementowych to kwaśne deszcze i oddziaływanie mechaniczne. Niezależnie od szacunków trwałości tych wyrobów (zwłaszcza płyt dachowych i elewacyjnych) problem pogarszania się ich stanu technicznego w miarę upływu czasu będzie narastać. Jest to silny argument na rzecz

rozpowszechniania, usuwania, transportu i unieszkodliwiania odpadów powstałych z tych wyrobów. Obecne regulacje prawne dają dobre i właściwe zabezpieczenie w tym zakresie, a kontrola i egzekwowanie prawa wciąż budzą zastrzeżenia.

Usuwanemu wyrobów azbestowych poświęcono „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, który został zatwierdzony przez Radę Ministrów w dniu 14 maja 2002 roku. Zgodnie z tym programem przyjmuje się usunięcie wyrobów zawierających azbest z terytorium Polski do 2032 roku.

Na terenie gminy Lubraniec, na podstawie informacji złożonych przez właścicieli i użytkowników nieruchomości znajduje się około 270 000 m³ płyt azbestowo-cementowych.

4.3.2. Odpady medyczne i weterynaryjne

Grupę odpadów wysokiego ryzyka stanowią odpady medyczne i weterynaryjne. Obowiązującą metodą unieszkodliwiania odpadów medycznych i weterynaryjnych jest ich termiczne unieszkodliwianie.

Na terenie gminy Lubraniec odpady medyczne powstają w Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Gminy i Miasta Lubraniec, Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej „Lubramed” w Lubrańcu, Gabinetie Lekarskim w Zgłowiączce.

Określenie ilości odpadów medycznych i ich składu morfologicznego jest trudne, ponieważ aktualnie brakuje baz danych, z której takie informacje można by pozyskać.

Ten sam problem dotyczy odpadów weterynaryjnych.

Odpady weterynaryjne to odpady powstające w związku z badaniem i leczeniem zwierząt lub świadczeniem usług weterynaryjnych, a także w związku z prowadzeniem uboju i przetwórstwa mięsnego.

Funkcjonująca na terenie gminy Lubraniec Lecznica dla zwierząt posiada zezwolenie na wytwarzanie odpadów niebezpiecznych, które spalane są w

spalarni odpadów medycznych znajdującej się w Szpitalu Wojewódzkim we Włocławku.

Padłe zwierzęta z terenu gminy Lubraniec odbierane są na podstawie zawartej umowy przez PPH „Hetman”.

4.4. Osady ściekowe

W gminie Lubraniec osady ściekowe składowane są na terenie oczyszczalni i odwodnione wywożone na składowisko odpadów.

W wyniku przeprowadzonych badań bakteriologicznych i parazytologicznych prób osadu ściekowego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną we Włocławku nie stwierdzono obecności bakterii z rodz. Salmonella i jaj pasożytów przewodu pokarmowego, a więc osad spełnia wymogi określone w rozporządzeniu MOŚ.ZN i L z dnia 11 sierpnia 1999 roku w sprawie warunków, jakie muszą być spełnione przy wykorzystaniu osadów ściekowych na cele nieprzemysłowe. Sporadycznie przekazywany jest nieodpłatnie rolnikom do rolniczego wykorzystania.

4.5. Istniejący system zbierania odpadów.

Na terenie gminy i miasta Lubraniec system zbierania odpadów oparty jest na działalności Zakładu Usług Komunalnych w Lubrańcu, który jako zakład budżetowy gminy świadczy między innymi usługi w zakresie zbierania, transportu i unieszkodliwiania (poprzez składowanie) odpadów komunalnych, zgodnie z decyzją Starosty Powiatowego we Włocławku.

Gospodarka odpadami polega przede wszystkim na odbiorze przez Zakład Usług Komunalnych w Lubrańcu odpadów komunalnych niesegregowanych (zmieszanych) i ich wywozie na składowisko odpadów komunalnych w miejscowości Agnieszkowo, którego jest administratorem.

W mieście Lubraniec, na obszarze zabudowy wielorodzinnej oraz na terenie gminy Lubraniec w miejscowościach o zwartej zabudowie - Kazanie, Redecz Kalny zbiórka niesegregowanych odpadów komunalnych realizowana jest do kontenerów KP-7. Wywóz nieczystości z kontenerów odbywa się specjalistycznym

samochodem Jelcz wyposażonym w urządzenie hakowe do ich wyładunku. Kontenery KP-7 rozstawione są również na terenach przyszkolnych w miejscowościach: Zgłowiączka, Kłobia, Dąbie Kujawskie, Sarnowo.

Natomiast na obszarze zabudowy jednorodzinnej zbiórka odpadów odbywa się do pojemników o pojemności 110 dm³.

Z usług Zakładu Usług Komunalnych w Lubrańcu korzysta około 70 % mieszkańców miasta. Pozostali mieszkańcy miasta oraz mieszkańcy wsi zagospodarowują odpady we własnym zakresie – spalając w kotłowniach lub wywożąc własnym środkiem transportu na wysypisko.

Aktualnie na terenie gminy Lubraniec selektywna zbiórka odpadów praktycznie nie jest prowadzona. Pomimo faktu, że kontenery KP-7 są przystosowane do selektywnej zbiórki odpadów, odpady w nich zgromadzone wywożone są składowisko odpadów.

4.6. Charakterystyka składowiska odpadów komunalnych w Agnieszkwie.

Składowisko odpadów komunalnych dla miasta i gminy Lubraniec, położone jest na gruntach wsi Agnieszkowo, w odległości ok. 7,5 km na północny zachód od Lubrańca, w pobliżu drogi Torzewo – Lubraniec.

Wjazd na teren składowiska odbywa się od strony wschodniej.

Od strony północnej i południowej teren składowiska otoczony jest kompleksem leśnym.

Jest to składowisko wgłębne, o kształcie niecki prostokątnej, otoczone wałami ziemnymi z gruntu rodzimego (nachylenie wewnętrznych ścian niecki 1:2, głębokość niecki wynosi 3,5 m).

Powierzchnia terenu składowiska wynosi 17 788 m², powierzchnia dna niecki wynosi 6 041 m². Całkowita objętość niecki wynosi 25 045 m³, natomiast jej pojemność użytkowa wynosi 16 384 m³. Poziom górnej krawędzi niecki określono na 103,00 do 102,45 m n.p.m. Spadek dna zaprojektowano w kierunku wschodnim i południowym. Nasyp ziemny otaczający nieckę wznosi się na wysokość od 2,2 m do 2,0 m ponad teren.

Teren składowiska jest ogrodzony ogrodzeniem z siatki metalowej o wysokości 1,5 m na słupkach, posiada zamykaną bramę wjazdową.

Zapełnienie niecki składowiska odpadami następuje od strony zachodniej. Nagromadzenie odpadów wynosi 65 % pojemności wysypiska.

Składowisko odpadów komunalnych eksploatowane jest od czerwca 1993 roku. Posiada uregulowany stan formalno-prawny.

W związku z wejściem w życie w styczniu 2003 roku ustawy z dnia 19 grudnia 2002 roku o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2003 roku Nr 7 poz. 76), która w art. 4 pkt.13 zobowiązuje wszystkich zarządzających istniejącymi składowiskami odpadów do dostosowania ich funkcjonowania do wymogów przepisów, po sporządzeniu Przeglądu Ekologicznego składowiska odpadów okazało się, że składowisko odpadów w Agnieszku nie spełnia wymogów przepisów o odpadach. W związku z powyższym, mając na uwadze dotychczasowe koszty administrowania wysypiskiem, szacunkowe nakłady do poniesienia w celu dostosowania wysypiska do funkcjonowania zgodnie z przepisami prawa oraz stopień wypełnienia wysypiska podjęto decyzję o jego zamknięciu.

Decyzja nr OS.7647-24-8/03 z dnia 31.12.2003 roku wydana przez Starostwo Powiatowe we Włocławku określa termin zamknięcia składowiska odpadów w Agnieszku na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Obecnie trwają wstępne rozmowy między gminami: Boniewo, Izbica Kujawska i Lubraniec w sprawie wspólnego rozwiązania problemu gospodarki odpadami, a w szczególności budowy składowiska odpadów. W przypadku braku wspólnego stanowiska gmina Lubraniec rozwiąże ten problem we własnym zakresie.

5.Prognoza zmian

Horyzont czasowy Gminnego Planu Gospodarki Odpadami określono na 2011 rok. W tym okresie czasu według Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami nastąpią zmiany ilości i składu morfologicznego odpadów wytworzonych na obszarze województwa, a tym samym gminy. Czynnikiem, które spowodują te

zmiany będą: zmiana liczby ludności gminy, zwiększenie konsumpcji w wyniku postępującego wzrostu gospodarczego, zwiększenie ilości zużywanych opakowań, rozwój przemysłu, zmiany przepisów prawnych w zakresie w dziedzinie gospodarowania odpadami, wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, zmiana systemów ogrzewania z tradycyjnych (węglowych) na przyjazne środowisku (gazowe i olejowe).

5.1. Zmiana liczby ludności gminy

Prognozowane zmiany ludności gminy Lubraniec wg Planu Gospodarki Odpadami Powiatu Włocławskiego (oparte o dane liczby ludności na koniec 2001 roku podane przez GUS) wynoszą:

2002 rok – 10 640 mieszkańców

2007 rok - 10 526 mieszkańców

2011 rok - 10 450 mieszkańców

5.2. Prognozowane zmiany ilości i składu morfologicznego wytwarzanych odpadów komunalnych

Analizy i obserwacje na przestrzeni ostatnich lat pozwalają stwierdzić, że następuje stały wzrost ilości odpadów komunalnych, a ich skład zmienia się w miarę rozwoju gospodarczego i wzrostu poziomu życia mieszkańców. Tendencje te nabiorą tempa w najbliższych latach. Potęgować go będzie wzrost postaw konsumpcyjnych, które są wysoce „odpadogenne”. Postawy te będą rozwijać się szybciej niż postawy proekologiczne. Model konsumpcyjny w najbliższych latach spowoduje zmniejszenie się ilości wytwarzanych tworzyw sztucznych na rzecz szkła, drewna, tektury czy papieru.

Prognozowane ilości odpadów komunalnych w Planie Gospodarki Odpadami Powiatu Włocławskiego dla gminy Lubraniec wynoszą:

W 2007 roku – 2 554 Mg

W 2011 roku - 2 885 Mg

W oparciu w Plan Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjęto wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych przez mieszkańców gminy Lubraniec w stosunku do roku 2002:

W roku 2007 o 16 %

W roku 2011 o 31 %

Dla prognozowanych strumieni odpadów komunalnych wskaźniki charakterystyki ilościowej i jakościowej ustalającej średnie zawartości poszczególnych frakcji w odpadach przyjęto za Planem Gospodarki Odpadami Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Tabela 10. Prognozowany podział na strumienie jakościowe odpadów komunalnych gminy Lubraniec w roku 2007

<i>Lp.</i>	<i>Strumień odpadów komunalnych</i>	<i>Średnie zawartości frakcji w odpadach %</i>	<i>Prognozowany bilans odpadów komunalnych w 2007 roku Mg</i>
1.	Odpady ulegające biodegradacji	19,3	493
2.	Papier i tektura	16,3	416
3.	Opakowania wielomateriałowe	1,1	28
4.	Tworzywa sztuczne	14,2	363
5.	Tekstylia	2,5	64
6.	Szkło	7,8	199
7.	Metale	3,8	97
8.	Odpady mineralne	3,4	87
9.	Drobna frakcja popiołowa	9,8	250
10.	Odpady wielkogabarytowe	6,4	163
11.	Odpady budowlane	14,7	376
12.	Odpady niebezpieczne	0,7	18
	Razem:	100	2554

W strumieniu odpadów komunalnych prognozować należy zwiększenie ilości odpadów z papieru i tektury, opakowań z tworzyw sztucznych i wielomateriałowych, a także budowlanych.

Tabela 11. Prognozowany podział na strumienie jakościowe odpadów komunalnych gminy Lubraniec w roku 2011

<i>Lp.</i>	<i>Strumień odpadów komunalnych</i>	<i>Średnie zawartości frakcji w odpadach %</i>	<i>Prognozowany bilans odpadów komunalnych w 2011 roku Mg</i>
1.	Odpady ulegające biodegradacji	18,1	523
2.	Papier i tektura	17,9	516
3.	Opakowania wielomateriałowe	1,3	37
4.	Tworzywa sztuczne	13,5	389
5.	Tekstylia	2,5	72
6.	Szkło	8,5	245
7.	Metale	3,5	101
8.	Odpady mineralne	3,4	98
9.	Drobna frakcja popiołowa	7,4	214
10.	Odpady wielkogabarytowe	5,9	171
11.	Odpady budowlane	17,4	502
12.	Odpady niebezpieczne	0,6	17
	Razem:	100	2885

Skład morfologiczny odpadów komunalnych w roku 2011 nie będzie się zasadniczo różnił. Przewiduje się wzrost udziału opakowań szklanych oraz

opakowań z papieru i tektury na rzecz zmniejszenia ilości opakowań z tworzyw sztucznych.

6. Założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami

Celem nadrzędnym polityki ekologicznej państwa w zakresie gospodarowania odpadami jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów „u źródła”, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska, końcowe unieszkodliwianie odpadów nie wykorzystanych w inny sposób poprzez:

- zapobiegania powstawaniu odpadów,
- ograniczenie ilości i uciążliwości (szkodliwości) odpadów,
- odzysk (wykorzystanie odpadów),
- unieszkodliwianie odpadów, z wyłączeniem składowania.

W Planie Gospodarki Odpadami Powiatu Włocławskiego wytyczono cele i kierunki działalności dotyczące sektora komunalnego, gospodarczego i odpadów niebezpiecznych dla poszczególnych okresów czasowych: 2004-2007 i 2008-2011.

6.1. Założone cele do realizacji w sektorze komunalnym w latach 2004-2007

- uporządkowanie pod względem organizacyjnym systemów zbierania i transportu odpadów,
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców,
- podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów,
- objęcie selektywną zbiórką odpadów wszystkich mieszkańców miasta i 50 % mieszkańców wsi,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów budowlanych,
- rozwój selektywnej zbiórki odpadów niebezpiecznych (wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych),

- osiągnięcie w roku 2007 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - odpady opakowaniowe - 20 %,
 - odpady ulegające biodegradacji – 12 %,
 - odpady budowlane – 15 %,
 - odpady wielkogabarytowe – 20 %,
 - odpady niebezpieczne (ze strumienia odpadów komunalnych) – 15 %

6.2. Założone cele do realizacji w sektorze komunalnym w latach 2008-2011

- dalsza organizacja i doskonalenie systemu gospodarki odpadami komunalnymi,
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- objęcie selektywną zbiórką odpadów komunalnych wszystkich mieszkańców gminy i miasta Lubraniec,
- osiągnięcie w roku 2011 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
 - odpady opakowaniowe - 30 %,
 - odpady ulegające biodegradacji – 57 %,
 - odpady budowlane – 40 %,
 - odpady wielkogabarytowe – 50 %,
 - odpady niebezpieczne (ze strumienia odpadów komunalnych) – 50 %

6.3. Założone cele do realizacji w sektorze gospodarczym i gospodarce odpadami niebezpiecznymi w latach 2004-2011

6.3.1. Sektor gospodarczy

Podstawowym celem w gospodarce odpadami w sektorze gospodarczym jest minimalizacja wytwarzania odpadów oraz wprowadzenie nowoczesnego systemu ich odzysku i unieszkodliwiania oraz bezpieczne składowanie odpadów, których odzysk lub unieszkodliwianie jest technicznie niemożliwie lub ekonomicznie nieuzasadnione. W szczególności:

- zminimalizowanie ilości wytwarzanych odpadów poprzez sukcesywne wprowadzanie technologii mało i bezodpadowych,
- ograniczenie ilości odpadów kierowanych na składowisko,
- edukacja ekologiczna przedsiębiorców, szczególnie z sektora małych i średnich przedsiębiorstw w zakresie prawa polskiego i unijnego związanego z gospodarką odpadami,

6.3.2. Gospodarka odpadami niebezpiecznymi

- wyegzekwowanie wykonania inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest z zabudowy wielo- i jednorodzinnej,
- sukcesywne usuwanie wyrobów zawierających azbest, z przestrzeganiem przepisów obowiązujących w tym zakresie,
- organizacja gminnego punktu zbiórki odpadów niebezpiecznych.

6.4. Proponowany system gospodarki odpadami.

Proponowany system gospodarki odpadami realizuje art. 10 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. Nr 62 poz. 628 z późn.zm.), który mówi: że „odpady powinny być zbierane w sposób selektywny” oraz art. 12 wspomnianej wyżej ustawy, który mówi, że unieszkodliwianiu poddaje się te odpady, z których uprzednio wysegregowano odpady, nadające się do odzysku. Poniższy system zgodny jest również z ustawą z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. Nr 132 poz. 622 z późn. zm.), w której art. 3 obliguje gminy do prowadzenia na swoim terenie selektywnej zbiórki odpadów.

Podstawowym założeniem proponowanego systemu gospodarki odpadami komunalnymi dla gminy i miasta Lubraniec jest realizacja postanowień art. 9 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach (Dz.U. Nr 62 poz. 628 z późn.zm.) które mówią, że: *art.9 ust.1 odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiania w miejscu ich powstawania, art. 9 ust. 2 odpady, które nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiania w miejscu ich powstawania, powinny być, uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001*

roku – *Prawo ochrony środowiska, przekazywane do najbliższej położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione.*

Zgodnie z § 4 pkt. 4 Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 roku w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami wskazano miejsce unieszkodliwiania odpadów – Składowisko Odpadów Komunalnych w Agnieszkwie do czasu zamknięcia tj. dnia 31 grudnia 2009 roku. Po tym terminie odpady unieszkodliwiane będą w Regionalnym Zakładzie Utylizacji Odpadów w Machnacu lub na składowisku wybudowanym wspólnie z gminą Boniewo i Izbica Kujawska albo w inny, zgodny z przepisami sposób.

Na proponowany system gospodarki odpadami komunalnymi składają się dwa podstawowe elementy:

- zbiórka odpadów,
- odzysk i unieszkodliwianie odpadów.

Zakłada się niżej przedstawiony system zbiórki odpadów przy następujących założeniach:

- rozszerzenie istniejącego systemu zbiórki selektywnej na cały obszar zabudowy wielorodzinnej w mieście Lubraniec,
- wprowadzenie zbiórki selektywnej na obszar zabudowy jednorodzinnej w mieście Lubraniec oraz na wsiach,
- zbiórka pozostałych odpadów komunalnych zmieszanych,
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych,
- wprowadzenie selektywnej zbiórki odpadów budowlano-remontowych,
- wprowadzenie zbiórki odpadów niebezpiecznych wydzielonych „u źródła” ze strumienia odpadów komunalnych.

Proponowany system gospodarki odpadami komunalnymi polega głównie na rozszerzeniu istniejącej selektywnej zbiórki surowców wtórnych (papier, szkło oraz tworzywa sztuczne) dla zabudowy wielorodzinnej oraz wprowadzenie zbiórki selektywnej na obszarze zabudowy jednorodzinnej oraz na wsiach.

W zabudowie wielorodzinnej selektywna zbiórka surowców wtórnych odbywać się będzie do kontenerów ustawionych w gniazda, w ten sposób aby umożliwić wygodne korzystanie z danego gniazda przez około 500 mieszkańców. Natomiast dla zabudowy jednorodzinnej (w mieście i na wsiach) selektywną zbiórkę surowców wtórnych proponuje się prowadzić indywidualnie do worków, odbieranych przez jednostki wywozowe, posiadające zgodne z przepisami zezwolenia na świadczenie tego rodzaju usług.

Ponadto, proponuje się selektywne zbieranie odpadów wielkogabarytowych, odpadów pochodzących z prac budowlano-remontowych, odpadów niebezpiecznych oraz wyeksploatowanego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.

Odpady wielkogabarytowe zbierane będą okresowo, metodą „od krawężnika” i po wyselekcjonowaniu surowców wtórnych kierowane będą na składowisko.

Odpady pochodzące z prac budowlano-remontowych zbierane będą po uprzednim zgłoszeniu przez osoby zainteresowane koniecznością zbycia tego rodzaju odpadu. Odpady te, po rozdrobieniu mogą być wykorzystane jako kruszywo do remontu gminnych dróg gruntowych.

Natomiast odpady niebezpieczne (ze strumienia odpadów komunalnych) oraz zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny będą kierowane do Gminnego Punktu Zbiórki Odpadów Niebezpiecznych, a stamtąd odbierane przez specjalistyczne firmy.

Odpady pochodzące z selektywnej zbiórki surowców wtórnych będą kierowane do wydzielone miejsca na terenie Zakładu Usług Komunalnych w celu ich doczyszczczenia oraz dodatkowej segregacji, rozdrabniania lub belowania. Tak przygotowany materiał będzie odbierany przez odbiorców.

Pozostałe strumienie odpadów tj. odpady zmieszane (zbierane jak dotychczas do pojemników), odpady z koszy ulicznych oraz odpady z terenów zielonych będą kierowane na składowisko.

Niewykorzystane do celów rolniczych osady ściekowe będą kierowane na składowisko.

Zmiotki uliczne i ziemia będą składowane na składowisku.

Biorąc pod uwagę rolniczy charakter gminy Lubraniec zakłada się, że większość odpadów biodegradowalnych w tym odpady zielone, kompostowane będą w indywidualnych kompostowniach.

7. Zadania strategiczne, obejmujące okres 8 lat

Harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący okres 4 lat

W niniejszym rozdziale, przedstawiono zadania z zakresu gospodarki odpadami wraz z szacunkowymi kosztami, terminem realizacji oraz wskazaniem źródeł ich finansowania.

Proponowane przedsięwzięcia w dziedzinie gospodarki odpadami na terenie gminy Lubraniec obejmują szereg zadań pozainwestycyjnych oraz zadań inwestycyjnych.

Zadania pozainwestycyjne dotyczą przede wszystkim:

- zintensyfikowania działań organizacyjnych umożliwiających rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych z wyodrębnieniem surowców wtórnych, odpadów biodegradowalnych oraz niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych,
- podjęcia działań związanych ze zwiększeniem skuteczności istniejącego i przyszłościowego systemu gospodarki odpadami,
- opracowania i wdrożenia rozwiązań organizacyjnych zapewniających właściwe, bieżące zarządzanie strumieniami odpadów,
- realizacji krajowego programu usuwania azbestu,
- wdrażania mechanizmów ekonomicznych stymulujących właściwe zagospodarowanie odpadów,
- sposobów pozyskiwania funduszy na realizację zaplanowanych przedsięwzięć,

- edukacji i szkolenia, szczególnie w zakresie zmian w prawodawstwie i postępowania z odpadami niebezpiecznymi.

Zadania inwestycyjne obejmują przedsięwzięcia w zakresie budowy niezbędnego potencjału technicznego, warunkującego właściwą gospodarkę odpadami tj. budowę składowiska odpadów, zakup środków transportu, zakup i instalacja urządzeń, zakup pojemników.

Tabela nr 12 Przedsięwzięcia planowane do realizacji w gminie Lubraniec

Nazwa zadania	Termin rozpoczęcia/ zakończenia	Koszt ogółem tys. zł	Źródła finansowania
Budowa składowiska odpadów	2004-2009	1500	środki własne fundusze strukturalne
Organizacja segregacji odpadów w miejscach powstawania	2004-2009	23	środki własne fundusze strukturalne
Zakup specjalistycznego samochodu do wywozu odpadów	2008-2011	350	środki własne fundusze strukturalne
Zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów	2004-2011	350	środki własne fundusze strukturalne

8. Możliwości finansowe zadań ujętych w planie

Analiza ekonomiczno-finansowa budżetu gminy jest nieodłączną częścią planu gospodarki odpadami, gdyż możliwości finansowania zadań infrastrukturalnych z budżetu gminy są ograniczone, a zadania inwestycyjne, którą stoją przed samorządami są bardzo duże. Stan środowiska naturalnego w gminie Lubraniec ulega jednak stopniowej poprawie dzięki wzrostowi nakładów inwestycyjnych na jego ochronę. Przeznaczenie środków w budżecie na daną inwestycję jest bardzo ważnym elementem planowania, gdyż samorząd finansuje różne sfery życia społeczności lokalnej. Mając świadomość znaczenia planowanych inwestycji w gospodarce odpadami dla poprawy stanu środowiska naturalnego stwierdza się, że wielkość projektowanych zamierzeń daleko wykracza poza lokalne możliwości

finansowe, stąd też realizacja wnioskowanych zadań jest możliwa wyłącznie przy wspomaganii ich wykonywania ze źródeł zewnętrznych.

9. Wnioski z analizy oddziaływania projektu planu na środowisko oraz sposób ich uwzględniania w planie.

Projekt Planu Gospodarki Odpadami dla Gminy i Miasta Lubraniec zakłada unieszkodliwianie wszystkich odpadów powstających na terenie gminy. Realizacja planu będzie oznaczała dla środowiska gminy zasadniczą redukcję zagrożeń wynikających z wytwarzania odpadów. Ogólne zmniejszenie ilości odpadów nie segregowanych przeznaczonych do składowania oznaczać będzie zmniejszenie negatywnego wpływu odpadów na stan poszczególnych elementów środowiska.

Rozbudowa systemu segregacji odpadów i odzysku surowców wtórnych połączona z akcją edukacyjną przyczyni się do oszczędniejszego gospodarowania zasobami środowiska. Rozwiązanie problemu odpadów wielkogabarytowych, pełne zagospodarowanie gruzu budowlanego oraz zmniejszenie ilości odpadów powstających w procesach grzewczych przyczyni się do ochrony powierzchni ziemi.

Wdrożenie planu gospodarki odpadami doprowadzi do wyeliminowania przyczyn powstawania nielegalnych składowisk.

Realizacja planu nie przyczyni się, na jakimkolwiek jego etapie, do powstania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska gminy Lubraniec.

10. Sposób monitoringu i oceny wdrażania planu

Monitoring i ocena wdrażania planu wymagają następujących działań:

1. Przyjęcie wskaźników określających:

- wielkość strumienia odpadów komunalnych,
- stopień odzysku i powtórnego wykorzystania odpadów,
- ekonomiczną efektywność przedsięwzięć na rzecz ograniczenia strumienia odpadów i zwiększenie stopnia odzysku,

- monitoring elementów środowiska związanych z gospodarką odpadami (zanieczyszczenia wód podziemnych, liczba i powierzchnia dzikich wysypisk),

2. Ustawiczne zbieranie informacji o stanie gospodarki wszystkimi rodzajami odpadów na terenie gminy.

Wskaźniki efektywności planu

Podstawą właściwego systemu oceny realizacji Planu jest dobry system sprawozdawczości, oparty na wskaźnikach (miernikach) stanu środowiska i zmiany presji na środowisko, a także na wskaźnikach świadomości społecznej. Odpowiedni zestaw wskaźników zapewnia sprawne przeprowadzenie monitoringu przedsięwzięć oraz analiz porównawczych i tematycznych, dostarczających rzetelnych informacji o stopniu wdrażania planu.

Tabela 13 Wskaźniki monitorowania Planu Gospodarki Odpadami

Lp.	Wskaźnik	Jednostka miary
A. Wskaźniki stanu gospodarki odpadami i zmiany presji na środowisko		
1.	Ilość wytwarzanych odpadów komunalnych /1 mieszkańca x rok	kg/M/rok
2.	Udział odpadów z sektora komunalnego deponowanych na składowisku	%
3.	Udział odzyskiwanych surowców wtórnych w całkowitym strumieniu odpadów komunalnych	%
4.	Udział odpadów z sektora gospodarczego deponowanych na składowisku	%
5.	Stopień wykorzystania gospodarczego odpadów przemysłowych	%
6.	Ilość wytworzonych odpadów niebezpiecznych /1 mieszkańca x rok	kg/M/rok
7.	Stopień unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych	%
8.	Nakłady na gospodarkę odpadami (w tym inwestycyjne i pozainwestycyjne)	mln zł/rok
B. Wskaźniki świadomości społecznej		
1.	Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz poprawy gospodarki odpadami wg oceny jakościowej	
2.	Ilość i rodzaj interwencji (wniosków) zgłaszanych przez	

	mieszkańców (np. dzikie wysypiska)	
3.	Liczba, jakość i skuteczność kampanii edukacyjno-informacyjnej	

Określenie powyższych wskaźników wymaga posiadania odpowiednich informacji:

- pochodzących z monitoringu środowiska (grupa A),
- pochodzących z przeprowadzenie odpowiednich badań społecznych (grupa B), np. raz na 2 lata. Wskaźniki społecznych efektów planu są wielkościami wolnozmiennymi. Są wynikiem oceny odbioru przez społeczeństwo efektów planu przez ilość i rodzaj interwencji zgłaszanych do urzędu.

W oparciu o analizę wskaźników grupy A i grupy B będzie możliwa ocena efektywności realizacji Planu a w oparciu o tą ocenę – aktualizacja planu.

11. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Plan Gospodarki Odpadami Gminy i Miasta Lubraniec został sporządzony w sposób zgodny z polityką ekologiczną państwa oraz wymaganiami określonymi w Ustawie o odpadach, w Rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami a także zgodnie ze wskazaniem dla gminnych planów gospodarki odpadami zawartych w Planie Gospodarki Odpadami Powiatu Włocławskiego.

Plan zawiera analizę stanu gospodarki odpadami z której wynika, że gmina Lubraniec prowadzi systematyczne działania organizacyjne i inwestycyjne w tym zakresie. Odpady komunalne odbierane są z nieruchomości przez Zakład Usług Komunalnych w Lubrańcu i wywożone na istniejące składowisko odpadów komunalnych w Agnieszku. Rozwija się również na terenie gminy system segregacji odpadów i ich selektywnej zbiórki, prowadzonej do kontenerów KP-7. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona obecnie na terenie gminy Lubraniec nie uwzględnia ograniczenia ilości kierowanych na składowisko odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, odpadów wielkogabarytowych, remontowo-budowlanych, czy selektywnego zbierania odpadów niebezpiecznych.

Źródłem powstawania osadów ściekowych są dwie oczyszczalnie w Marysinie – BOS-500 i Żydowie-Ela

Opracowana prognoza zmian w gospodarce odpadami wskazuje na stały kilkuprocentowy wzrost większości strumieni odpadów komunalnych.

Przedstawiono również działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczania ich ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko.

Propozycja docelowego systemu gospodarki odpadami komunalnymi w gminie Lubraniec oparta jest o:

- selektywną zbiórkę odpadów,
- odzysk surowców wtórnych,
- unieszkodliwianie odpadów poprzez składowanie.

Unieszkodliwianie odpadów poprzez składowanie prowadzone będzie na składowisku odpadów w miejscowości Agnieszkowo. Po zamknięciu wysypiska, wyznaczonego w decyzji Starostwa Powiatowego we Włocławku na dzień 31 grudnia 2009 roku, unieszkodliwianie odpadów odbywać się będzie w Regionalnym Zakładzie Utylizacji Odpadów w Machnaczy lub na składowisku wybudowanym wspólnie z gminą Boniewo i Izbica Kujawska albo w inny, zgodny z przepisami sposób.

Przewiduje się rozszerzenie selektywnej zbiórki odpadów oraz realizację zadań nałożonych na gminę, a przedstawionych w Planie Gospodarki Odpadami Powiatu Włocławskiego.

Do zadań tych należą:

- zapobieganie powstawaniu odpadów,
- ograniczenie ilości i uciążliwości (szkodliwości) odpadów,
- gospodarcze wykorzystanie odpadów,
- unieszkodliwianie odpadów, z wyłączeniem składowania,
- dalszy rozwój selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,

- intensyfikacja odzysku i unieszkodliwiania odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych wytwarzanych w grupie odpadów komunalnych.

Dla zadań krótkookresowych (lata 2004-2007) i długookresowych (lata 2008-2011) opracowano harmonogram realizacji inwestycji.

Przeprowadzona analiza oddziaływania planu na środowisko wskazuje, że realizacja planu nie przyczyni się do powstawania nowych zagrożeń lub uciążliwości dla środowiska, wpłynie natomiast na ochronę powierzchni ziemi i zmniejszenia zagrożenia dla wód.

Monitoring i ocena wdrażania planu opierać się będzie na konkretnych miernikach ilości odpadów odzyskanych, wywiezionych i unieszkodliwionych.